

3. Američke opcije i problem optimalnog zaustavljanja

Zadatak 3.A

Neka je $X = \{X_t : t \geq 0\}$ Markovljev lanac sa skupom stanja $S = \{0, 1, 2, 3, 4\}$ i matricom prijelaza

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1/2 & 0 & 1/2 & 0 & 0 \\ 0 & 1/2 & 0 & 1/2 & 0 \\ 0 & 0 & 1/2 & 0 & 1/2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Zadana je funkcija

$$f \sim \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 & 3 & 4 \\ 1 & 3 & 2 & 0 & 4 \end{pmatrix}$$

i slučajni proces $Z = \{Z_t : 0 \leq t \leq T = 5\}$ definiran s $Z_t = f(X_t)$, $0 \leq t \leq T$. Izračunajte

$$\max\{\mathbb{E}_i Z_\sigma : \sigma \text{ je vrijeme zaustavljanja takvo da je } \sigma \leq T = 5\}$$

za $i \in S$ te odredite optimalnu nagradu.

Zadatak 3.B

Promatramo Cox-Ross-Rubinsteinov model (CRR model) s parametrima $a = -0.2$, $b = 0.25$ (relativne promjene cijena dionica), $r = 0.1$ (kamatna stopa na nerizičnu imovinu) i vremenskim horizontom $T = 3$. Početna cijena dionice je $S_0 = 100$.

- Odredite cijenu američke put opcije s dospijećem T i cijenom izvršenja $K = 90$.
- Izračunajte hedging portfelj.
- Nađite optimalno vrijeme izvršenja opcije.

Zadatak 3.C

Promatramo Cox-Ross-Rubinsteinov model (CRR model) s parametrima $a = -0.15$, $b = 0.1$ (relativne promjene cijena dionica), $r = 0.05$ (kamatna stopa na nerizičnu imovinu) i vremenskim horizontom $T = 3$. Početna cijena dionice je $S_0 = 250$.

- Odredite cijenu američke put opcije s dospijećem T i cijenom izvršenja $K = 235$.
- Izračunajte hedging portfelj.
- Nađite optimalno vrijeme izvršenja opcije.

Zadatak 3.D

Promatramo Cox-Ross-Rubinsteinov model (CRR model) s parametrima $a = -0.04$, $b = 0.06$ (relativne promjene cijena dionica), $r = 0.02$ (kamatna stopa na nerizičnu imovinu) i vremenskim horizontom $T = 3$. Početna cijena dionice je $S_0 = 500$ te promatramo američku put opciju s datumom dospijeća T i cijenom izvršenja $K = 485$.

- (a) U svakom čvoru binarnog stabla odredite unutarnju vrijednost američke put opcije.
- (b) U svakom čvoru binarnog stabla odredite vrijednost američke put opcije.
- (c) Nađite trenutak u kojem je optimalno iskoristiti američku put opciju. Objasnite!
- (d) Cijena dionice pada tri puta za redom. Kupac je odlučio opciju iskoristiti u trenutku $T = 3$. Izračunajte profit pisca ako slijedi hedging portfelj.

Zadatak 2.E

Promatramo jednostavnu simetričnu slučajnu šetnju $X = \{X_t : 0 \leq t \leq T\}$ na $\mathbb{Z}$. Neka je $f(x) = a^x$, $a > 0$ i

$$\Psi(t, x) = (1 + r)^{-t} f(x) = (1 + r)^{-t} a^x, \quad r > 0.$$

Nađite Snellov omotač slučajnog procesa $Z = \{Z_t : 0 \leq t \leq T\}$, $Z_t = \Psi(t, X_t)$, optimalnu nagradu te optimalno vrijeme zaustavljanja.